

Národné kolo Modelového európskeho parlamentu

Projekt Modelový európsky parlament bol založený v roku 1994 nadáciou Modelového európskeho parlamentu so sídlom v Haagu. Cieľom projektu je poskytnúť mladým ľuďom príležitosť nazrieť do procesov európskej integrácie a mechanizmov práce európskych inštitúcií formou vlastnej skúsenosti. Projekt sa realizuje vo všetkých členských štátoch EÚ a neobišiel ani Slovensko. Po niekoľkoročnej prestávke ho zastrešuje [IUVENTA- Slovenský inštitút mládeže](#).

Na národnom kole študenti zastupovali krajiny Nemecko, Francúzsko, Veľkú Britániu, Írsko, Španielsko, Rakúsko, Slovensko, Českú republiku, Poľsko, Luxembursko, Maďarsko, Litvu a Holandsko. Jednotliví poslanci krajín boli rozdelení do výborov pre zahraničné záležitosti, ústavné záležitosti, kultúru a vzdelanie, hospodárske a menové záležitosti a vnútorný trh a ochrana spotrebiteľa. Vo výboroch študenti rokovali o jednotlivých nariadeniach daného výboru. Každý výbor prejde procesom obhajoby danej rezolúcie, pokiaľ budú podané návrhy zmien rezolúcie, prezídium valného zhromaždenia vyberie návrh najaktívnejšieho delegáta alebo delegáta, ktorého návrh získal najvyššie ohodnotenie. O pozmeňovacom návrhu rezolúcie bude prebiehať na konci procesu hlasovanie na valnom zhromaždení, ktorého sa zúčastnia všetci delegáti z jednotlivých výborov zastupujúci členskú krajinu EÚ. Po záverečnom zasadnutí valného zhromaždenia, ktoré bude doplnujúcim hodnotením k predchádzajúcej práci delegáta vo výbore vziđe päť najúspešnejších delegátov postupujúcich na medzinárodné kolo.

Simulácia Modelu európskeho parlamentu je o vzdelávaní žiakov smerom k Európskej Únii. Počas projektu sa naučia okrem iného aj to ako participovať na riešení súčasných problémov Európy, ako jasne a zrozumiteľne formulovať vlastné postrehy a názory, pochopia význam demokratických princípov a ich dodržiavanie, získajú zručnosť v technikách diplomacie, oboznámia sa s diplomatickým protokolom, prácou veľvyslancov, politikov a oficiálnych, pochopia potrebu a význam spolupráce medzi Európanmi pri riešení dôležitých spoločných problémov, získajú taktiež prehľad o štátnej politike a lepšie pochopia potrebu mládežníckej politiky, a to ako byť aktívnym občanom a učiť sa obhajovať záujmy krajiny na medzinárodnom fóre. Projekt je aj priestorom pre učiteľov ako získať a využiť skúsenosti a poznatky z modelu a implementovať ich do svojich vyučovacích predmetov ako je náuka o spoločnosti alebo dejepis.

19.-21. júna 2013 sa v Bratislave stretlo 49 mladých politikov, aby v rámci projektu modelový európsky parlament prezentovali svoje vedomosti z oblastí jednotlivých výborov, kde počas troch dní diskutovali, argumentovali a tvorili rezolúcie najmä o aktuálnych európskych problémoch. Vytvorené rezolúcie boli hlasovaním na valnom zhromaždení buď prijaté, alebo zamietnuté. Popri aktívnej práci vo výboroch delegáti absolvovali prehliadku historického centra mesta Bratislavy a o práci v Národnej rade Slovenskej republiky diskutovali z poslancom NR SR Ľubošom Blahom. Najlepších študentov po skončení zasadania valného zhromaždenia v zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca vyhlásil p. Ľubomír Andrassy.

Rezolúcie jednotlivých výbor z národného zasadnutia modelového európskeho parlamentu

Výbor pre kultúru a vzdelanie

Rezolúcia výboru pre kultúru a vzdelanie

Rezolúcia týkajúca sa štatistík nezamestnanosti, ktoré vykazujú znepokojivé čísla, keď v najextrémnejšom prípade Španielska je bez práce takmer 27% mladých ľudí. Aké systémové zmeny môžu urobiť jednotlivé členské štáty na to, aby im uľahčili prechod zo školy na trh práce? Je v tejto téme priestor aj na spoločné celoeurópske kroky?

Modelový európsky parlament,

- A. Hlboko znepokojený slabou uplatniteľnosťou absolventov na trhu práce,
 - B. Plne si vedomý nedostatočnej úrovne jazykových zručností študentov a absolventov stredných a vysokých škôl,
 - C. Berúc na vedomie nepostačujúce prepojenie medzi vzdelávacím systémom a trhom práce,
1. Vyzýva Výbor pre hospodárske a menové záležitosti k podpore podnikov zamestnávajúcich mladých ľudí¹;
 2. Požaduje štrukturálne zmeny vzdelávacieho programu Erasmus² na Erasmus³:
 - a. Rozšírenie cieľovej skupiny aj na študentov stredných škôl,
 - b. Plne hradené jazykové pobyty s možnosťou praxe,
 - c. Kandidáti vyberaní na základe na základe testu⁴,
 - d. Pre stredné a vysoké školy bez praxe v podobe 3 dôb trvania (2,5 alebo 10 mesiacov)
 - e. Pre stredné a vysoké školy s praxou po absolvovaní základnej praxe v dĺžke trvania podľa študijného odboru;
 3. Navrhujeme zavedenie duálneho systému výučby⁵ do všetkých krajín Európskej Únie a financovanie ich praxe v pomere 75% : 25% (Európske fondy : podnik) , zavedenie daňových úľav týmto podnikom; dané opatrenia sa netýkajú tzv. „daňových rajov⁶“;
 4. Nariaďuje predsedovi odoslať rezolúciu Európskemu parlamentu, Európskej komisii a Rade ministrov.

¹ Vid' Appendix A

² European Action Scheme for the Mobility of University Students

³ European Action Scheme for the Mobility of European Union Students

⁴ Vid' Appendix B

⁵ Vid' Appendix C

⁶ Krajina alebo územie, kde je nulové alebo minimálne daňové zaťaženie

Výbor pre zahraničné záležitosti

Rezolúcia týkajúca sa fungovania a efektívnosti Európskych bojových skupín⁷.

Modelový Európsky parlament,

Usmernený znením Maastrichtskej zmluvy⁸,

- A. Uvedomujúc si morálnu povinnosť⁹ EÚ ako hospodárskeho spoločenstva demokratických krajín zakročiť za účelom zachovania stability a ochrany základných ľudských práv,
 - B. Snažiac sa o zvýšenie potenciálneho využitia BGEU, prihliadajúc na pôvodné úlohy dané BGEU Lisabonskou zmluvou¹⁰,
 - C. Zdôrazňujúc potrebu BGEU vzhľadom na spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku a doterajšie skúsenosti¹¹,
 - D. Ďalej skúmajúc náklady súvisiace s BGEU,
 - E. Vedomý si možnosti zneužitia kompetencií BGEU,
 - F. Majúc na mysli možnú spoluprácu s NATO definovanej na základe zmluvy Berlin-Plus¹²;
-
1. Uvedomuje si potrebu možnosti spoločného zásahu vyplývajúcu zo spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky;
 2. Zdôrazňuje, že EÚ, aj keď ako hospodárske spoločenstvo, má vo vlastnom záujme zachovať stabilitu vo svete;
 3. Potvrďuje úlohy BGEU dané Lisabonskou zmluvou;
 4. Odporúča zvýšenie kompetencií BGEU o tieto tri základné body:
 - a. Zásah na území EÚ po vyžiadaní pomoci členskými štátmi,
 - b. Zásah mimo EÚ po vyžiadaní pomoci legítimnou vládou uznanou OSN,
 - c. Pomocný zásah pri živelných katastrofách po vyžiadaní pomoci krajinou na zabezpečenie stability a základných životných potrieb občanov danej krajiny;
 5. Obhajuje zachovanie BGEU na základe nasledovných skúseností:
 - a. Úspešnosť operácie Artemis¹³,
 - b. Neschopnosť EÚ zareagovať na genocídu v Rwande¹⁴,
 - c. Nedostatok právomoci BGEU zasiahnuť v Mali¹⁵;
 6. Pripomína výhody spolupráce armád členských štátov EÚ za účelom ich modernizácie, zvýšenia flexibility a kompatibility;

⁷ Vid'. Appendix A

⁸ Zaviedla okrem iného spoločnú bezpečnostnú a zahraničnú politiku pre členov EÚ

⁹ Vid'. Appendix B

¹⁰ Vid'. Appendix C

¹¹ Vid'. operatívna klauzula číslo 5

¹² Vid'. Appendix D

¹³ Úspešný a krátky pohotový zásah viacerých jednotiek členských štátov v Demokratickej republike Kongo

¹⁴ Kmeňové nepokoje prerástli do genocídy, pričom zomrelo 800 000 ľudí

¹⁵ Mali sa musela obrátiť na pomoc Francúzskej republiky, nakoľko BGEU nemala právomoci zasiahnuť

7. Zdôrazňuje potrebu BGEU ako vykonávateľa spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky danej Maastrichtskou zmluvou;
8. Poznomenáva, že udržiavanie síl BGEU nie je financované zo spoločných prostriedkov EÚ a náklady na vojakov BGEU nie sú výrazne rozdielne od nákladov na rovnaký počet vojakov národných armád;
9. Odporúča ponechať výšku finančných nákladov vynakladaných krajinou v rotácii BGEU na prevádzkové náklady BGEU, ale odporúča vyčlenenie istej čiastky z Fondu obrany EÚ na finančnú podporu tých krajín, ktoré musia zasiahnuť opakovane, na financovanie zásobovania a dopravy, pričom o výške fondu rozhoduje Rada EÚ;
10. Prehlasuje, že BGEU zasiahne v špeciálnej situácii¹⁶ iba v prípade splnenia týchto troch podmienok:
 - a. OSN vyhlási situáciu za kritickú a vládu za nelegitímnu,
 - b. V konkrétnej krajine nie sú angažované žiadne iné mierové nadnárodné zložky, nebránime sa však spolupráci síl BGEU so silami konkrétnej nadnárodnej zložky,
 - c. Schválenie zásahu Radou EÚ;
11. Ďalej prehlasuje, že zložky BGEU budú stiahnuté Radou EÚ v prípade, že ich o to požiada legitímna vláda, alebo OSN vyhlási situáciu za stabilnú a vyzve k odchodu;
12. Podporuje jednotný technický štandard jednotiek BGEU a NRF¹⁷;
13. Nariaďuje predsedovi odoslať rezolúciu Európskemu parlamentu, Európskej Komisii a Rade ministrov.

Appendix

- A. Európske bojové skupiny (ďalej len BGEU) sú jedným z prostriedkov spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky EÚ, sú odpoveďou EÚ na riešenie krízových situácií, sú špecifické veľmi krátkym časom potrebným na zásah a aktivizovanie, dokážu byť prakticky použité do 10 dní od prijatia rozhodnutia, o vyslaní rozhoduje Rada EÚ. Jednotky fungujú na princípe rotácie, existuje viacero bojových skupín, pričom naraz sú v pohotovosti pripravené dve bojové jednotky, ktoré sú tvorené viacerými členskými štátmi, a striedanie jednotiek prebieha každých šesť mesiacov. Bojová skupina je financovaná z prostriedkov krajín, ktoré ju poskytujú. O nasadení a stiahnutí týchto jednotiek rozhoduje Rada EÚ, akceptuje však požiadavky legitímnej vlády a OSN.
- B. EÚ, ako signatár Deklarácie základných ľudských práv, má povinnosť chrániť tieto práva a podporovať ich dodržiavanie aj v iných krajinách, zároveň je morálnou povinnosťou vyspelejších krajín pomôcť legitímnym vládam menej rozvinutých krajín, ale v spolupráci s danou krajinou bez narušenia suverenity a zasahovania do politického diania.
- C. Doplnila Petersburské úlohy o nasledovné misie: „spoločné operácie odzbrojovania, humanitárne a záchranné misie, misie vojenského poradenstva a vojenskej pomoci, misie na predcha/ádyanie konfliktov a na udržanie mieru, misie bojových síl v rámci krízového manažmentu vrátane misií na opetovné nastolenie mieru a stabilizačných operácií po ukončení konfliktu. Všetky tieto misie môžu prispievať k boju proti terorizmu, vrátane

¹⁶ V prípade nevyžiadanej pomoci

¹⁷ NATO Response Force

podpory tretích krajín v boji proti terorizmu v boji proti teroristom na ich vlastnom území“
(Lisabonská zmluva, 2007)

- D. Berlin-Plus je dohoda medzi NATO a krajinami EÚ, ktorá sa zameriava na širšiu spoluprácu medzi armádami EÚ a NATO, okrem toho sa zameriava aj na spoločné vojenské spravodajstvo a zdieľanie informácií. Hlavnou myšlienkou Berlin-Plus je umožniť krajinám EÚ, ktoré nie sú členskými krajinami NATO spolupodieľať sa na mierových misiách.

Výbor pre hospodárske a menové záležitosti

Rezolúcia na týkajúca sa občanov EÚ, ktorí sú výrazne znepokojení ekonomickou krízou, ktorá sa prejavuje naprieč krajinami v podobe "domino efektu". Na základe doterajšieho vývoja v EÚ je zrejmé, že ECB nemá dostatočné právomoci na to, aby predchádzala takémuto druhu problémov. Aké kroky by mala EÚ podniknúť v záujme riešenia tejto situácie?

Modelový Európsky Parlament,

- A. Uvedomujúc si potrebu reformy ekonomických politík,
 - B. Berúc na vedomie hospodársku nestabilitu v eurozóne,
 - C. Vedomý si neudržateľnosti rozdielnosti ekonomík v eurozóne,
-
1. Odporúča zníženie daňového zaťaženia na domáce podniky;
 2. Vyzýva k zavedeniu E-governmentu, tj. zefektívnenie administratívy štátu;
 3. Ďalej odporúča privatizáciu štátnych monopolov, so zreteľom na osobité posudzovanie jednotlivých podnikov, s dôrazom na stratové podniky, s výnimkou sociálnych služieb;
 4. Požaduje zavedenie odvodového bonusu¹⁸ (reforma sociálneho systému);
 5. Podporuje zrušenie odstupného zložiek rezortu vnútra a obrany, opatrenie by sa vzťahovalo iba na poberateľov výsluhového dôchodku;
 6. Vyjadruje negatívny postoj k okamžitému vystúpeniu Grécka z eurozóny, kvôli hroziacemu nástupu domino efektu;
 7. Navrhuje zavedenie eurobondov¹⁹ a súčasné zriadenie komisie, ktorá by sa zaoberala ďalším postupom v otázkach zužovania eurozóny;
 8. Nariaďuje prezidentovi Modelového Európskeho Parlamentu predložiť túto rezolúciu Rade Európskej únie, Európskej Komisii a Modelovému Európskemu Parlamentu.

¹⁸ Zavedenie efektívnejšieho sociálneho systému

¹⁹ Jednotný dlhopis Eurozóny

Výbor pre ústavné záležitosti

Rezolúcia týkajúca sa Grécka, kde sa v ostatnej dobe aktivizuje krajne pravicová strana Zlatý úsvit, ktorej rétorika je v rozpore s niektorými základnými demokratickými princípmi. Ekonomická kríza vytvára podhubie pre úspech extrémistických ideologických zoskupení. Mala by EÚ v záujme ochrany demokracie určiť nariadením, pôsobenie akých subjektov je prípustné?

Modelový Európsky parlament,

- A. Znepokojený nárastom popularity strán popierajúcich základné demokratické princípy²⁰,
 - B. Uvedomujúc si nebezpečnosť existencie radikálnych subjektov a extrémistických zoskupení,
 - C. Prihliadajúc na aktuálnu nejasnú politickú a ekonomickú situáciu v EÚ,
 - D. Zohľadňujúc nízke povedomie obyvateľov členských štátov o politike, ekonomike, kultúre Európskej únie.
-
1. Požaduje aby program existujúcich a vznikajúcich politických strán, ktoré sa chcú zúčastniť vo voľbách neobsahoval body, ktoré majú prvky:
 - a. Extrémistického triedneho boja,
 - b. Náboženskej neznášanlivosti,
 - c. Rasovej a etnickej intolerancie;
 2. Ďalej požaduje aby tieto strany aktívne neparticipovali na extrémistických podujatiach a prejavoch;
 3. Ďalej pripomína možnosť ponechať si svoje názory, myšlienky a body programu prechádzajúc z politickej strany na občianske hnutia bez možnosti byť volený;
 4. Navrhuje v spolupráci s Výborom pre kultúru a vzdelanie celoplošne zvyšovať prostredníctvom vyučovacieho procesu znalosti v oblasti:
 - a. Kultúry národov a etník obývajúc EÚ,
 - b. História extrémistických ideológií,
 - c. Vývoja súčasnej podoby multikultúrnej EÚ;
 5. Ďalej odporúča vyššie uvedené vzdelávanie implementovať zavedením špeciálneho vyučovacieho predmetu zameraného na uvedené oblasti;
 6. Nariaďuje prezidentovi Modelového Európskeho Parlamentu predložiť túto rezolúciu Rade Európskej únie, Európskej Komisii a Modelovému Európskemu Parlamentu.

²⁰ Demokratické princípy vychádzajúce z Deklarácie o ľudských právach a slobodách z Charty Európskej únie o ľudských právach

Výbor pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa

Rezolúcia týkajúca sa otázky o kvalite produktov dostupných pre konečných spotrebiteľov v maloobchodnom predaji, ktorá sa často líši kvalitou a zložením naprieč krajinami EÚ. Je dokázateľné, že tie isté potraviny rovnakých výrobcov majú rozdielnu kvalitu a zloženie v západnej a východnej Európe. Mala by EÚ nejako reštriktívne zasiahnuť za účelom skvalitnenia ponúkaných tovarov ?

Modelový Európsky Parlament,

- A. Hlboko znepokojený odlišnou kvalitou toho istého výrobku v rôznych štátoch Európskej Únie,
 - B. Ďalej pripomínajúc rozličný prístup nadnárodných spoločností²¹ ku konečnej kvalite výrobku,
 - C. Pripomínajúc snahu o zvýšenie podielu domácej produkcie na trhu a obnovu dôvery voči domácim produktom
1. Naliehavo vyzýva k vytvoreniu jednotného kontrolného úradu E-KUNDOS²²;
 2. Dôrazne odmieta rozdiely v receptúre toho istého výrobku tej istej značky naprieč EU:
 - a. Výrobcovia budú mať možnosť požiadať o dotácie na prispôsobenie sa jednotnej receptúre
 - b. Zoštandardizovanie receptúry sa musí vykonať v lehote stanovenej E-KUNDOS-om;
 - c. V prípade nezoštandardizovania receptúry sa názov výrobku musí pozmeniť;
 - d. V opačnom prípade sankcionovanie vyššie spomenutých nariadení bude vykonávať E-KUNDOS;
 3. Blahoželá Rakúskej republike k vytvoreniu agrárneho hospodárstva²³:
 - a. Ďalej odporúča krajinám Európskej Únie zvážiť postupný prechod k tomuto modelu, ak sú už na to vytvorené vhodné podmienky;
 4. Odporúča formou mediálnej kampane informovať spotrebiteľa o možnosti žiadania domácich tovarov, o ktoré má záujem za účelom dopytu, ktorý bude najväčším stimulom pre domácich poľnohospodárov a poľnohospodárov;
 5. Nariaďuje prezidentovi Modelového Európskeho Parlamentu predložiť túto rezolúciu Rade Európskej únie, Európskej Komisii a Modelovému Európskemu Parlamentu.

²¹ Nadnárodná spoločnosť – veľké obchodné spoločnosti, ktoré prevádzkujú svoje obchodné aktivity s tovarmi alebo službami na území viacerých štátov

²² E-KUNDOS – Európsky kontrolný úrad nad dodávateľom, odberateľom a spotrebiteľom; Zaoberá sa dohľadom nad dodržiavaním jednotnej receptúry (výrobného procesu), ich skladovaním a prepravou

²³ Agrárne hospodárstvo – Návrat k regionálnej surovine